

kontrole, dále práva poškozeného vlastníka pozemku na prozatímní policejní zabavení vzducholodi, přípustnosti obrany vyšší moci (vis major) a konečně v otázce zřízení zástavního práva bez odevzdání vzducholodi. Zpravodaj Pittard formuloval celkem 23 hlavních zásad, ale projednány byly na sjezdu jenom tři první a také jednomyslně přijaty. Žádají, aby právo vzduchoplavby bylo upraveno zvlášť (sc. nikoli společně s úpravou jízdy automobilové), dále aby se úprava tato stala zákonem spolkovým a aby osnova jeho byla vypracována v nejkratší době a to v duchu svobodném a vyhovujícím pokroku (en sens libéral et conforme au progrès). Jak se dovídáme, budou i na naší universitě letošním rokem konány přednášky o právu leteckém na podkladě »Convention portant réglementation de la navigation aérienne« ze dne 13. září 1919.

Smíšené soudy mírové. Podle mírových smluv mají býti zřízeny zvláštní smíšené soudy rozhodčí k vyřízení hlavně sporů z právních jednání uzavřených ještě před válkou mezi příslušníky jednak mocností spojených a přidružených a jednak Německa, po případě Rakouska. Kromě toho jsou jim přikázány mírovými smlouvami ještě některé jiné spory. Soudy tyto skládají se z předsedy, na němž se účastněné státy dohodnou a jenž je příslušníkem státu neutrálního, a ze dvou soudců vyslaných každým účastněným státem. Jak se postupuje před těmito soudy, ponecháno je určití jim samotným; mají se při tom přidržeti »pravidel shodujících se s pravdě a slušností«. Takové soudy smíšené bude nutno zřídit i pro vyřízení sporů shora naznačených jednak mezi příslušníky našeho státu a příslušníky Německa a Rakouska. Jak daleko jsou přípravy ku zřízení těchto soudů, není nám známo. Za to je již ustaven soud smíšený francouzsko-německý. Tento soud upravil také zásady pro řízení před ním (Règlement de Procédure du Tribunal Arbitral Mixte Franco-Allemand), uveřejněný v něm. R. G. Bl. na str. 525 r. 1920. Zajímavé je, že soud tento veden jsa snahou, aby dopomohl pravdě a spravedlnosti k vítězství, může i od zásad svého řízení v jednotlivých případech se uchýliti a že zásady řízení jsou zbaveny, pokud lze, povahy donucující a formalistické. Tak není v něm vůbec řízení pro zmeškání, žádaných pravidel průvodních ani přísah. Na místo těchto bylo přijato zařízení u nás dobře známé: lze slyšeti, po případě i přísazně, strany neb jejich zákonné zástupce. Řečí jednací je řeč francouzská. Předběžné řízení je písemné (žaloba, odpověď na ni, replika a duplika), jímž má býti sporná látka úplně sebrána, načež se nařídí ústní konečné přeličení, v němž bude vydán rozsudek. Předmětem ústního přeličení je jen to, o čem bylo jednáno

v řízení písemném. Ovšem ale může soud vzhledem ke shora uvedené všeobecné zásadě připustiti i potom ještě novoty, je-li to v zájmu pravdy spravedливо neb nutno. Za účelem uspořádání látky co do podstatných skutečností a zjištění průvodních prostředků může předseda naříditi zvláštní rok, jenž se koná před ním. Všechny průvodní prostředky jsou přípustny a soud je v té příčině zcela volný: rozhoduje o nutnosti důkazů, ceně i průvodnosti podle volného uvážení. Důkazy se provádějí v konečném ústním přelíčení. Zvláštností je také účast zástupců obou států na řízení, jejichž úkolem je dbáti zájmů svých států ve všech sporech projednávaných před smíšeným soudem, ale po případě i hájiti zájmy strany zmeškalé. Dlužno vyčkati zkušeností, jichž bude nabyto s tímto řízením soudním; osvědčí-li se, je nepochybně, že dojdou plného zřetele nejen při úpravě mezinárodního práva procesního, nýbrž i při reformě řízení procesního uvnitř jednotlivých států.

Živel laický u soudů odvolacích. Novelou o úlevách soudních z r. 1914, podle níž rozhoduje u sborových soudů i ve věcech, patřících před soudy obchodní podle § 51. č. 1—3 j. n., samosoudce, způsobena byla ta zvláštnost, že rozhoduje-li okresní soud ve věcech obchodních, bude v řízení odvolacím za podmínek § 3. j. n. přibrán soudce laik. Rozhoduje-li však v instanci první samosoudce u sbor. soudu, nebude spolupůsobiti laik ani v první ani v odvolací stolici. Ve sporech nad 2500 K bude sice laik rozhodovati v instanci první, nikoli však v instanci odvolací. Tato zvláštnost byla odstraněna v Polsku zák. z 3. břez. 1920, zůstává však u nás i v Rakousku, kde posunuty byly hranice příslušnosti okr. soudů na 10.000 K a samosoudcovy na 100.000 K. »Gerichtshalle« (č. 13) posuzuje otázku, proč vůbec ve věcech obchodních spolupůsobí laické, velmi nepříznivě. Dochází k výsledku, že jen proto, aby se mohly spory protahovati. Prozrazuje totiž, že soudci-laikové v Rakousku za republiky (»od té doby, co zmizeli císařští radové«) jsou velmi nedochvilní a přivádějí tím, že se k jednání nedostaví, velmi často soud i strany do největších rozpaků.

Z Právnícké jednoty. V knihovně spolkové provádí se re-vise knih. Ředitelstvo prosí pány členy, jichž se věc týče, aby za tím účelem co nejdříve vrátili všechny vypůjčené knihy i časopisy.

Ke konci tohoto roku bude vydán desátý dodatek knihovního katalogu a seznam členů za rok 1920. Páni členové obrží je darem v kanceláři Jednoty v Karolinu